

09.01.2019

Як зняти з полиць «дрімаючі» розробки?

У листопаді 2018 р. Київська торгово-промислова палата спільно з Українським інститутом науково-технічної експертизи та інформації (УкрІНТЕІ) організували і провели захід, що отримав назву «Бізнес-контакт біржі для промислових, наукових та науково-дослідних установ України». Подія надала унікальну можливість доступу потенційних інвесторів до вітчизняних науково-технічних розробок і подальшого їх впровадження у бізнес-проектах. Для участі було запрошено близько 50 промислових підприємств, наукових установ і стартапів, а також банків, венчурних та інвестиційних компаній ([Національна академія наук України](#)).

Із півтори сотні проектів кваліфікованою комісією було вибрано всього півтора десятка найбільш перспективних, які могли зацікавити українських і зарубіжних інвесторів. Серед кращих робіт своє місце зайняли й розробки наукових установ НАН України.

«Біосенсори на поверхневому плазмонному резонансі» – наукова розробка Інституту фізики напівпровідників ім. В. Є. Лашкарьова НАН України. Сфера їх застосування дуже широка: це й експрес-діагностика людини, і ветеринарія, екологічний моніторинг, машинобудівні підприємства.

Ще одна розробка цього Інституту: «Технологія нанесення тонкоплівкових тефлонових покриттів». Захисні шари тефлону «товщиною» в нанометри наносять на тканини, електричні інструменти, електронні плати. Вони не бояться води, не піддаються корозії, працюють в агресивних середовищах: у морській воді, нафті, бензині, кислотах.

Якість продуктів – справді одна із провідних тем на цій зустрічі. «Визначення якості рідких харчових продуктів (вин та соків) за допомогою електромагнітних хвиль у НВЧ-діапазоні» представила доктор фізико-математичних наук З. Єременко з Інституту радіофізики та електроніки ім. О. Я. Усикова НАН України. Експрес-вимірювач харків'ян здивував своєю точністю і простотою у використанні.

Із того ж таки Інституту інженер-дослідник О. Узленков продемонстрував багаточастотний комплекс дистанційного виявлення забруднень морської поверхні у прибережній зоні. Малі розливи розтікаються на великі площі, але їх часто не помічають локатори. З новою технологією проблему можна своєчасно помітити і втрутитися в ситуацію.

А як моніторити ефективність споживання електроенергії, знаходити місця та причини енергетичних втрат? Над цією проблемою працювали учені Інституту проблем моделювання в енергетиці ім. Г. Є. Пухова НАН України. Нині отримано патент на спосіб та пристрій контролю втрат енергії. Розробка — на етапі дослідження та випробувань дослідного зразку.

Фантастичним було представництво Інституту біохімії імені О. В. Палладіна НАН України. Спочатку біохіміки показали лікувально-профілактичний препарат «ВІДЕЇН D-3 – E білковий комплекс». Дослідження підтвердили надзвичайну важливість вітаміну D для організму,

не тільки дитячого, а й дорослого: через його нестачу виникають ортопедичні деформації, ревматоїдний артрит, навіть цукровий діабет. «Відеїн» значно перевершує зарубіжні зразки. Біохіміки мають лабораторну технологію отримання субстанції та готової форми препарату, нормативну документацію. Справа – за випуском.

«Комплекс апарату «Гелікотестер» для неінвазивної експрес-діагностики хелікобактеріозу шлунка та харчової добавки «Хелікобакт.НЕТ» для його послаблення» – ще одна розробка інституту. Адже 70-80 % дорослого населення України та до третини дітей у віці до 14 років інфіковані мікроорганізмом *helicobacter pylori*. Гелікотестер дає змогу без ковтання зонду робити експрес-діагностику, обстеження, а комплексна дієтична добавка допомагає підтримати здоров'я пацієнтів.

«Гемостатичний комбінований засіб для зупинки масивних кровотеч, у тому числі за гемофілії» – добре знаний в Україні, і зокрема на сході, де наші воїни захищають країну від російської агресії. Він діє ефективніше, ніж світові аналоги Celox і QuikClot. Препарат об'єднує потужний гемостатичний потенціал активатора зсідання крові та сорбційні властивості високоактивованих вуглецевих матеріалів медичного призначення. Це спільна розробка Інституту біохімії імені О. В. Палладіна НАН України та колег із Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р. В. Кавецького НАН України й Інституту фізіології імені О. О. Богомольця НАН України.

Протипухлинний нанокompозит «Фероплат», який представив Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р. В. Кавецького НАН України у співдружності з Інститутом хімії поверхні ім. О. О. Чуйка НАН України, призначено для доставки лікувального препарату безпосередньо до пухлини, через що зростає ефективність хіміотерапії та долається медикаментозна нечутливість (резистентність) пухлини. Фероплат захищений патентами України, завершено доклінічні випробування, підготовлено документи для початку клінічних досліджень.

Рання діагностика загрози тромбоутворення – ще одна розробка Інституту біохімії імені О. В. Палладіна НАН України – йдеться про інноваційний метод визначення загрози через кількісну оцінку в плазмі крові основних маркерів тромбоутворення – розчинного фібрину та D-димеру. Створені в ПрАТ НВК «ДІАПРОФ-МЕД» дослідні зразки пройшли апробацію у провідних клініках України, одержано державну реєстрацію розроблених тест-систем.

Детальніше про результати першої зустрічі творців наукових розробок і ймовірних інвесторів у рамках бізнес-контакту, організованого Київською торгово-промисловою палатою спільно з Українським інститутом науково-технічної експертизи та інформації, читайте у статті журналістки Олесі Дячук [«Як зняти з полиць «дрімаючі» розробки?»](#) (Джерело: газета «Світ», № 45-46 (1033-1034), грудень 2018 р.).